

Zöld út a körforgáshoz

Érdekességek körforgásos gazdaság témában 2.0

Mi az a GreenLike?

A GreenLike a Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Karának „zöld” kezdeményezése, amely a fenntarthatóság, környezettudatosság, körforgásos gazdaság irányába mutató szemléletformáló programokat, akciókat foglalja magába.

A GreenLike keretében többek között ismeretterjesztő podcastokat készítünk, versenyeket, nyári egyetemet, infonapot szervezünk.

Hogyan hallgassunk zenét környezettudatosan?

Hogyan hallgassunk zenét környezettudatosan? – A kérdés már önmagában is érdekes, de legfőképp nem lehetetlen!

Szerencsére a környezetvédelem iránt a zeneiparban is egyre nagyobb igény mutatkozik nemcsak a szolgáltatók, de a zene megalkotói és a felhasználók/fogyasztók részéről is. Ennek formája megjelenik például alternatív hangszerek készítésében újrahasznosított palackokból, elektronikai eszközök újrahasznosított műanyagból történő fejlesztésében, a streamelés térnyerésében a CD-kel és más fizikai PVC-tartalmú kiadványokkal szemben, és ne feledkezzünk el az egyre inkább elterjedőben lévő környezettudatos koncertekről, fesztiválokról sem!

De még nagyon nagy út áll előttünk, hiszen ami látszólag környezettudatos megoldásnak tűnik, az lehet, hogy valójában mégsem az.

Ki gondolná, hogy a streameléshez használt rendkívül nagy áramigényű szerverek miatt a zeneipar üvegházhatás kibocsátása több, mint kétszeresére emelkedett az elmúlt 40 évben.

De ezt is lehet okosan csinálni, csak oda kell figyelni, például úgy, hogy letöltjük kedvenc dalainkat – természetesen kizárólag legálisan! – elektronikus eszközeinkre, és akkor már tettünk valamit mi is a környezetünkért.

Klímadiéta: testünk – lelkünk – bolygónk egészsége

A megfelelő mennyiségű és minőségű, változatos étrend fontos alapeleme az emberi szervezetnek. Lendületet ad a mindennapokhoz, segít az egészséges testsúlyt megőrizni és csökkenti a betegségek kockázatát.

Egyre több forrás hirdeti az egészséges, környezettudatos diéták fontosságát, de “amatőrként” sok gondot jelenthet a fenntartható életstílus kialakítása. A kezdeti motiváció fontos támogatója a pénztárcabarát megoldás, ami átgondolt tervezést kíván. Ez megtehető épp a boltba való fölösleges autózás csökkentésével, az alapanyagok keletkezésének és felhasználásának a távolságminimalizálásával és a megvett ételek felhasználásának növelésével.

Az Eurostat 2019-es adatai szerint egy átlagos háztartás 350 kg/fő hulladékot termel, és ez a szám még növekszik 150-170 kg/fő mennyiséggel, ami a munkahelyen, közterületeken keletkező kommunális hulladékból származik. Ebben a számban benne vannak a kidobott ételek, a pet palackok, a megrendelt ebéd tároló doboza, a kiflis zacskó, csokipapír, tejesdoboz, fogkrémtubus, chipses zacskó és még a csomagolóanyagoknak, haszontalanná vált, megromlott ételeknek a hosszú sora.

Azonban környezetünkért egyénileg is sokat tehetünk, ha a klímadiéta fontos alapelveit saját ritmusunkra alakítva környezettudatos életstílust alakítunk ki.

Válasszuk a hazait!

A helyi termelői piacok és gyümölcsöskertek idényjelleggel magas vitamintartalmú hazai gyümölcsöket és zöldségeket kínálnak. Minimális szállítási igényük, kedvező áruk és minőségük miatt megfelelő alapanyagok a kompótok, lekvárok, házi smoothiek készítéséhez. Ehhez az idénynaptárak hasznos segítséget adnak.

Csökkentsük a kidobott ételek mennyiségét!

A napi étkezések során az ételek egy része kidobásra kerül. Fontos, hogy éhes gyomorral soha ne vásároljunk! Készítsünk bevásárlólistát és heti menütervet. Ha mégis több élelmiszert vettünk, vagy többet főztünk, mint kellett volna, fagyasszuk le. Az étteremben is érdemes a megrendelt és megmaradt ételünket elcsomagoltatni és hazavinni. A maradék igenis hasznos!

Csökkentsük a széndioxid kibocsátást!

Az állattenyésztés nagyban hozzájárul a környezetszennyezéshez. A hús fogyasztásának csökkentése egy környezettudatos életstílusnak a része. Ehhez nem kell teljesen kiiktatni az életünkéből, de egy húsmentes napot beiktathatunk. Azok, akik teljesen ki szeretnék vonni az életükből, választhatnak a vegetarianizmus fajtáiból. A laktovegetáriánus húst nem, de tejterméket fogyaszthat, az ovovegetáriánus húst nem, de tojást fogyaszthat, a lakto-ovo vegetáriánus mindezeket együtt fogyaszthatja a napi menüjében, a szemivegetáriánus csak a vörös húsokat nem eheti, de csirkét igen, és a peszketáriánusok csak halat fogyaszthatnak. Iktassunk be húsmentes hétfőket!

Használjunk környezettudatos eszközöket a mindennapokban!

A megfelelő hidratáltság elengedhetetlen az agyi és fizikai munkához. A napi víz mennyiségét próbáljuk meg pet palack helyett saját trendi kulaccsal megoldani. A megvásárolt kenyeret, pékárut csomagoljuk vászonzsákba. A gyümölcsöt zöldséget tegyük gyümölcshálóba és az elviteles kávékat kérjük a saját kis termoszunkba. Csökkentsük a csomagolóanyagok mennyiségét!

A fenntarthatóság nem egy elcsépelet szlogen, hanem egy tudatos előre megtervezett életstílus. Mint minden diéta sikerkritériuma, úgy itt is érvényes a személyre szabottság.

Fontos hogy döntéseinkkel támogassuk hosszú távon a körforgásos szemléleten nyugvó fenntartható gazdaságot, ezzel hozzájárulva testünk, lelkünk és bolygónk egészségéhez.

Mi az ökológiai lábnyom?

Bizonyára Te is találkoztál már az ökológiai lábnyom fogalmával. Na, de mi is ez pontosan? Nézzük!

Az ökológiai lábnyom “számszerűsíti, hogy mennyi erőforrásra, termőföldre, vízre, levegőre van szükség az adott társadalom életszínvonalának fenntartásához beleértve az ipari javak, élelmiszerek előállítását, illetve a megtermelt hulladék kezelését, vagy megsemmisítését is.” (Forrás: Xforest.hu)

A kifejezés William Rees és Mathis Wackernagel kanadai ökológusoktól származik. Az ökológiai lábnyom kiszámítható egyes emberekre, csoportokra, régiókra, országokra vagy vállalkozásokra is.

1961-ben az egy fő ökológiai lábnyoma még csak 0,88 hektár volt, ez napjainkra már elérte a 2,2 hektárt. Magyarország egy lakosának ökológiai lábnyoma 3,7 hektár. A Földön minden emberre csak 1,8 hektár terület jut, ez az érték is megmutatja, hogy több erőforrást használunk és több hulladékot termelünk, mint azt a fenntartható fejlődés elve szerint tehetnénk. (Forrás: glia.hu)

Mik az ökológiai lábnyom összetevői?

1. Karbonlábnyom, szénlábnyom
  2. Halászati lábnyom
  3. Termőföld lábnyom
  4. Legelő lábnyom
  5. Erdő lábnyom
  6. Beépített területek lábnyoma
- +1 Vízlábnyom

Környezetbarát sminkelés, avagy miért jók a zöld kozmetikumok

Lassan már minden terméknek megtaláljuk a környezetbarát megfelelőjét, miért lennének ez alól éppen a kozmetikumok kivételek? Ha próbálunk környezettudatosabban étkezni, vásárolni, tisztálkodni, akkor ez már igazán nem maradhat ki a sorból.

Számos lehetőség kínálkozik, hogy olyan kozmetikumokkal szépítsük magunkat, amelyek nem csak a külső megjelenésünket dobják fel, de egyúttal jó érzést is keltenek bennünk, hogy tettünk valamit a környezetünk védelme érdekében.

De jogosan tesszük fel a kérdés, hogy mit is jelent pontosan a zöld sminkelés, a zöld kozmetikumok? Természetesen nem zöldre sminkelt női arcokat kell elképzelni, sokkal inkább olyan tudatos vásárlókat, akik próbálnak odafigyelni arra, hogy a sminktermékeik hulladékmentes és újrahasznosított csomagolással készülnek, valamint mikroműanyag mentes és főként természetes alapanyagokból állítják elő, és természetesen nincsenek állatokon tesztelve.

Szerencsére már szép számban található ilyen kozmetikumok a különféle webáruházakban és a boltok polcain, de ha valakinek van kedve és ideje, maga is készíthet házilag kozmetikumokat, rengeteg recept fellelhető az online platformokon. A jó hír tehát, hogy lehetünk szépek környezetbarát módon is!

Bérelni vagy birtokolni?

Az Ellen MacArthur Alapítvány kutatása szerint a háztartásunkban lévő tárgyak 80%-át havonta egyszer vagy ennél is ritkábban használjuk. A körforgásos gazdálkodás egyik nagy kihívása, hogy a használati cikkek általánosságban nincsenek rendeltetésük szerint kihasználva, és sokszor válnak "egyszer használatossá", majd kerülnek a szeméttelpekre. A statisztikák szerint például egy ruhadarabot átlagosan 7 alkalommal viselünk, mielőtt a szemétbe kerülne.

Szerencsére kialakulóban vannak az ellentrendek is, ha belegondolunk, hogy már nem csak autót, rollert vagy lakást lehet bérelni, hanem sok helyen porszívót, fűnyírót, vagy akár paradicsom passzírozót is (ha érdekel a téma, a sharing economy keresőszót ajánljuk). A napi használatban lévő cikkekről alkotott felfogás is átalakulóban van, jó példa erre a Vigga vagy a Baby's away, ahol kismama és babaruhákat lehet bérelni, vagy a Stara, ahol a bútorok kézzől kézre járnak.

Nagyvárosi állatok és az újrahasznosítás

A felhalmozódott hulladékmennyiség és egyre nagyobb kihívást jelentő hulladékkezelés kérdése nem csak minket embereket érint, hanem az állatvilágot is. A természetben és a városokban élő állatok mind alkalmazkodnak a környezetükhöz, hiszen szűkebb helyen élnek, esetenként az életmódjukon is változtatnak és sok esetben kreatívabbnak kell lenniük vadonélő társaikhoz képest.

Megfigyelték, hogy a madarak fészket építenek például az eldobált műanyag villákból, karszalagokból és egyéb hulladékokból, de ami igazán érdekes, hogy kiválogatják színek szerint, hogy ezzel is felhívják magukra a figyelmet és sikeresebbek legyenek a párválasztásban. Egy piros műanyag szívecske nem csak a hölgyek szívét, de a madarakét is megolvasztja.

Egyes rovar fajok (méhek, hangyák), pl. a méhek is felhasználják a műanyagot a kasok építéséhez. Az eldobált ételmaradékról nem is beszélve – el sem tudjuk képzelni, hány városi állatnak biztosítják az életben maradáást.

Rendkívül rugalmasnak és találékonynak kell lenniük, például nappal megbújnak és éjszaka aktívabbá válnak, hiszen kevesebb ember, kevesebb autó közlekedik akkor, ezáltal biztonságosabb így az élet számukra. Egy biztos, a városokra is a természet részeként kell tekintenünk, hiszen az állatok sem tesznek különbséget, így is – úgy is aktív részesei a körforgásnak.

www.gtk.uni-pannon.hu/korforgasos-gazdasagi-tudasbazis

Spotify: **GreenLike**

www.facebook.com/pegtk

pannongtk

PannonEgyetemGTK

A Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Karának GreenLike programja a 2019-1.3.1-KK-2019-00015 azonosító számú, „Körforgásos gazdasági alapokon nyugvó fenntartható kompetencia központ létrehozása a Pannon Egyetemen” című pályázati projekt keretében valósul meg.

PANNON EGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

NEMZETI KUTATÁSI, FEJLESZTÉSI
ÉS INNOVÁCIÓS HIVATAL

AZ NKFI ALAPBÓL
MEGVALÓSULÓ
PROJEKT